

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 5. 2013
COM(2013) 310 final

**SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNE MU VÝBORU**

**Štvrtá správa o uplatňovaní smernice Rady 93/7/EHS o navrátení predmetov kultúrnej
hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu**

(Text s významom pre EHP)

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Závery tretej správy o uplatňovaní smernice 93/7/EHS (2004 – 2007).....	3
3.	Vývoj po predložení tretej správy	4
3.1.	Pokus o kodifikáciu smernice	4
3.2.	Pracovná skupina „Return of cultural goods“	4
3.3.	Iné iniciatívy týkajúce sa predmetov kultúrnej hodnoty	5
4.	Uplatňovanie smernice v období rokov 2008 – 2011	7
4.1.	Správy členských štátov o uplatňovaní smernice.....	7
4.2.	Hodnotenie uplatňovania smernice	8
5.	Ďalšie kroky	9
	Príloha	10

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU

Štvrtá správa o uplatňovaní smernice Rady 93/7/EHS o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu

(Text s významom pre EHP)

1. Úvod

Smernicou Rady 93/7/EHS prijatou 15. marca 1993¹ sa zavádzajú mechanizmy administratívnej spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi, ako aj konanie pred súdmi s cieľom žiadať o navrátenie určitých predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu.

V súlade s článkom 16 smernice 93/7/EHS (ďalej len „smernica“) členské štáty zaslali Komisii správy o uplatňovaní smernice v období rokov 2008 – 2011². Komisia na ich základe vypracovala tento dokument, ktorý je štvrtou hodnotiacou správou o uplatňovaní smernice³. Táto správa je určená Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.

2. ZÁVERY TRETEJ SPRÁVY O UPLATŇOVANÍ SMERNICE 93/7/EHS (2004 – 2007)

V tretej hodnotiacej správe o uplatňovaní smernice sa dospelo k záveru, že smernica je užitočný nástroj, ktorý môže umožniť navrátenie určitých predmetov kultúrnej hodnoty, a teda dobrý nástroj Európskej únie, ktorý môže prispieť k činnosti členských štátov zameranej na zachovanie ich kultúrneho dedičstva. V tejto správe sa však odzrkadlilo poľutovanie, ktoré členské štáty vyjadrili nad obmedzeniami smernice, najmä nad krátkou lehotou na uplatnenie nároku na navrátenie.

Administratívna spolupráca a výmena informácií sa podľa tejto správy zlepšili tak v rámci členských štátov (medzi orgánmi zodpovednými za kultúru, colnými orgánmi, políciou atď.), ako aj medzi orgánmi zodpovednými za uplatňovanie smernice v jednotlivých členských štátoch. V správe sa však naznačilo, že spolupráca a výmena informácií medzi členskými štátmi by sa ešte mali zlepšiť.

¹ Smernica Rady 93/7/EHS z 15. marca 1993 o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu (Ú. v. ES L 74, 27.3.1993, s. 74), zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 96/100/ES zo 17. februára 1997 (Ú. v. ES L 60, 1.3.1997, s. 59) a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/38/ES z 5. júna 2001 (Ú. v. ES L 187, 10.7.2001, s. 43).

² Komisia dostala príspevok od 22 členských štátov.

³ Prvá správa Komisie Rade, Európskemu parlamentu a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o uplatňovaní nariadenia Rady (EHS) č. 3911/92 o vývoze tovaru kultúrneho charakteru a smernice Rady 93/7/EHS o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu, KOM(2000) 325 v konečnom znení z 25. mája 2000. Druhá správa Komisie Rade, Európskemu parlamentu a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o uplatňovaní smernice Rady 93/7/EHS o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu, KOM(2005) 675 v konečnom znení z 21. decembra 2005. Tretia správa Komisie Rade, Európskemu parlamentu a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o uplatňovaní smernice Rady 93/7/EHS o navrátení predmetov kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia členského štátu, KOM(2009) 408 v konečnom znení z 30. júla 2009.

Členské štáty usúdili, že skutočnosť, že sa smernica málo uplatňovala (pokiaľ ide o opatrenia v rámci administratívnej spolupráce, ako aj konania pred súdmi na vnútroštátnej úrovni), vyplynula z jej príliš malého rozsahu pôsobnosti a z reštriktívnych podmienok stanovených na uplatnenie nároku na navrátenie.

V tejto správe sa Komisia zaviazala, že zváži prípadnú revíziu smernice, pričom jej prvým krokom bude vytvorenie pracovnej skupiny v rámci Výboru pre vývoz a navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty s cieľom dôkladne posúdiť uplatňovanie smernice.

3. VÝVOJ PO PREDLOŽENÍ TRETEJ SPRÁVY

3.1. Pokus o kodifikáciu smernice

V roku 2007 bola kodifikácia smernice 93/7/EHS súčasťou programu Komisie zameraného na zjednodušenie *acquis communautaire*. Návrh na kodifikáciu bol z tohto programu stiahnutý v nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 6. mája 2008 (vec C-133/06)⁴.

So zreteľom na tento rozsudok však bolo nutné súdiť, že návrh kodifikovanej smernice 93/7/EHS vo svojich ustanoveniach obsahuje sekundárny právny základ⁵. S kodifikáciou smernice teda nebolo možné pokračovať, pretože sa dotknuté ustanovenie malo zrušiť, čo by malo za následok vecnú zmenu prekračujúcu rámec kodifikácie.

3.2. Pracovná skupina „Return of cultural goods“

Na základe záverov tretej správy Komisia prijala opatrenia nevyhnutné na revíziu smernice.

Komisia najskôr v roku 2009 zriadila pracovnú skupinu „Return of cultural goods“, ktorú tvorili zástupcovia vnútroštátnych orgánov zodpovedných za uplatňovanie smernice. Skupina bola poverená úlohou i) určiť hlavné problémy súvisiace s vykonávaním smernice a ii) navrhnúť účinné a prijateľné riešenia pre prípadnú revíziu smernice. Táto skupina bola vytvorená v rámci Výboru pre vývoz a navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty.

Pracovná skupina „Return of cultural goods“ v roku 2011 usúdila, že je potrebné revidovať smernicu 93/7/EHS s cieľom zefektívniť systém navracania predmetov kultúrnej hodnoty označených ako „národné kultúrne bohatstvo“. V rámci návrhov týkajúcich sa rozsahu prípadnej revízie sa väčšina členov vyslovila za i) predĺženie jednoročnej lehoty na uplatnenie nároku na navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty a dvojmesačnej lehoty, v ktorej príslušné orgány žiadajúceho členského štátu môžu overiť charakter predmetu kultúrnej hodnoty, ktorý sa nachádza v inom členskom štáte, ii) objasnenie určitých ustanovení smernice s cieľom podporiť jej uplatňovanie, napríklad prostredníctvom stanovenia spoločných kritérií v záujme jednotnejšieho výkladu pojmu „riadna starostlivosť“ na účely odškodnenia vlastníka alebo iii) predĺženie periodicity podávania správ o uplatňovaní smernice.

Členovia pracovnej skupiny sa vyjadrili k ďalším návrhom týkajúcim sa rozsahu pôsobnosti smernice, a osobitne k zrušeniu finančných limitov a/alebo vekového limitu pre určité kategórie predmetov uvedené v prílohe k smernici a k zrušeniu prílohy, k stanoveniu dôkazného bremena o riadnej starostlivosti a k možnosti súkromných osôb uplatniť si nárok na navrátenie.

⁴ Pozri rozsudok zo 6. mája 2008, Európsky parlament / Rada Európskej únie vo veci C-133/06, Zb.2008, s.I-03189, na stránke: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62006CJ0133:SK:HTML>

⁵ Išlo o ustanovenie, ktorým sa stanovilo, že Rada každé tri roky na návrh Komisie preskúma sumy uvedené v prílohe smernice a prípadne ich aktualizuje,

Členovia pracovnej skupiny sa zároveň vyslovili za používanie ďalších nelegislatívnych nástrojov s cieľom zlepšiť spoluprácu a výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi, a tým prispieť k uľahčeniu navracania predmetov kultúrnej hodnoty.

Práce pracovnej skupiny a individuálne príspevky jej členov boli dôležitým zdrojom informácií pre posúdenie vplyvu revízie smernice 93/7/EHS⁶.

Záveru skupiny „Return of cultural goods“ boli predložené Výboru pre vývoz a navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty na jeho 17. zasadnutí 24. októbra 2011.

3.3. Iné iniciatívy týkajúce sa predmetov kultúrnej hodnoty

Predchádzanie a boj proti nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty boli predmetom rastúceho záujmu inštitúcií Európskej únie a členských štátov, ako aj niektorých medzinárodných organizácií ako napr. Interpolu a UNESCO.

V roku 2008 sa kodifikovalo nariadenie Rady o vývoze tovaru kultúrneho charakteru [nariadenie (ES) č. 116/2009 z 18. decembra 2008⁷]. V roku 2011 Komisia prijala druhú správu o vykonávaní tohto nariadenia za obdobie rokov 2000 – 2010⁸.

Reagujúc na žiadosť Rady Európskej únie v roku 2008⁹ si Komisia objednala štúdiu o predchádzaní a boji proti nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty v Európskej únii. Záverečná správa tejto štúdie z konca roku 2011 obsahuje zoznam nástrojov medzinárodného práva a práva Európskej únie v oblasti predmetov kultúrnej hodnoty, ako aj prekážok a problémov pri predchádzaní a boji proti nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty¹⁰.

V tejto správe sa uvádza celý rad odporúčaní, ako predchádzať a bojovať proti tomuto obchodovaniu. Odporúča sa v nej napríklad zaviesť systém spolupráce medzi jednotlivými úradmi a inštitúciami zainteresovanými na predchádzaní a boji proti nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty na celoeurópskej úrovni, vytvoriť európsky internetový portál, oprieť sa o medzinárodné dohovory UNESCO a UNIDROIT¹¹, zaviesť na úrovni Únie povinnosť poskytovať informácie o internetových predajných portáloch, zjednotiť vnútroštátne dokumenty povoľujúce vývoz predmetov kultúrnej hodnoty, vytvoriť povolenie na voľný pohyb v Únii („pas“) či zovšeobecniť povinnosť prevádzkovať policajný register hnuťelného majetku kultúrnej hodnoty. V správe sa odporúča aj revízia smernice 93/7/EHS s cieľom zlepšiť jej účinnosť v oblasti navrátenia predmetov kultúrnej hodnoty a vypracovanie príručky osvedčených postupov ich navracania.

⁶ Táto dokumentácia nie je verejná.

⁷ Ú. v. EÚ L 39, 10.2.2009, s. 1.

⁸ Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 116/2009 z 18. decembra 2008 o vývoze tovaru kultúrneho charakteru, KOM(2011) 382 v konečnom znení z 27. júna 2011.

⁹ Závery Rady o predchádzaní nedovolenému obchodovaniu s kultúrnymi predmetmi a boji proti nemu, Brusel 27. a 28. novembra 2008, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/sk/08/st14/st14224-re02.sk08.pdf>

¹⁰ „Etude sur la prévention et la lutte contre le trafic illicite des biens culturels dans l'Union européenne“ (Štúdia o predchádzaní a boji proti nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty v Európskej únii), ktorú uskutočnilo Stredisko výskumu v oblasti medzinárodnej justičnej spolupráce CECOJI-CNRS-UMR 6224, Francúzsko. Štúdia je dostupná vo francúzštine a v angličtine na stránke http://ec.europa.eu/home-affairs/doc_centre/crime/docs/Rapport%20Trafic%20des%20biens%20culturels%20UE%20-%20FR.pdf#zoom=100

¹¹ Dohovor UNESCO z roku 1970 o opatreniach na zákaz a zamedzenie nedovoleného dovozu, vývozu a prevodu vlastníctva kultúrnych statkov a Dohovor UNIDROIT z roku 1995 o ukradnutých alebo nezákonne vyvezených kultúrnych predmetoch.

Na základe uvedenej správy a ďalších prác v tejto oblasti Rada Európskej únie, ktorá zasadala 13. a 14. decembra 2011, zaslala Komisii a členským štátom odporúčania o nedovolenom obchodovaní s predmetmi kultúrnej hodnoty. Komisia bola predovšetkým vyzvaná, aby podporila činnosť členských štátov v oblasti ochrany predmetov kultúrnej hodnoty s cieľom predchádzať a bojovať proti nedovolenému obchodovaniu s nimi a prípadne presadiť doplňujúce opatrenia¹².

V rámci prác európskeho programu pre kultúru a pracovného plánu pre kultúru na roky 2008 – 2010 sa skupina národných expertov (otvorená metóda koordinácie – OMK) zaoberala otázkou zlepšenia obehu umeleckých diel (pracovná skupina pre mobilitu umeleckých zbierok). Jedna z podskupín tejto pracovnej skupiny pracujúcej na báze OMK, ktorá sa zameriava na predchádzanie krádežíam a nedovolenému obchodovaniu a na riadnu starostlivosť, odporučila prijať základné požiadavky na riadnu starostlivosť¹³.

Pokračujúc v tejto línii, v druhom pracovnom pláne pre kultúru na roky 2011 – 2014, ktorý prijala Rada¹⁴, sa ustanovujú tri hlavné iniciatívy týkajúce sa predmetov kultúrnej hodnoty.

Po prvé vytvorenie skupiny expertov poverenej vypracovaním „súboru nástrojov“ vrátane usmernení o osvedčených postupoch a etického kódexu o riadnej starostlivosti v boji proti nedovolenému obchodovaniu a krádežiam predmetov kultúrnej hodnoty. V tejto súvislosti treba poznamenať, že Rada Európskej únie, ktorá zasadala 13. a 14. decembra 2011, odporučila, aby sa na vytvorení uvedenej skupiny expertov podieľali príslušné zainteresované strany.

Po druhé preskúmanie spôsobov zjednodušenia procesu požičiavania a vypožičiavania umeleckých diel v rámci Európskej únie skupinou národných expertov v rámci otvorenej metódy koordinácie¹⁵.

Po tretie vypracovanie štúdie zaoberajúcej sa systémami oceňovania umeleckých diel z hľadiska štátom poskytovaných záruk, poistenia a spoločnej zodpovednosti.

Komisia napokon prijala v roku 2010 návrh na prepracovanie nariadenia (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. V tomto návrhu sa ustanovuje príslušnosť súdov miesta, kde sa predmet nachádza, na občianske konania týkajúce sa vecných práv alebo vlastníckych práv k hnutelnému majetku. Toto určenie príslušnosti súdu, ktoré sa všeobecne vzťahuje na hnutelný majetok, zahŕňa aj opatrenia na navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty ich vlastníkom. Nové nariadenie prispeje k posilneniu ochrany predmetov kultúrnej hodnoty¹⁶.

¹² Závety Rady a Európskej únie o predchádzaní trestnej činnosti v súvislosti s predmetmi kultúrnej hodnoty a boji proti nej, Brusel 13. a 14. decembra 2011, Rada Európskej únie, <http://register.consilium.europa.eu/pdf/sk/11/st17/st17541.sk11.pdf>

¹³ http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/working-group-on-museum-activities_en.htm

¹⁴ Závety Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2011 – 2014, Ú. v. EÚ C 325, 2.12.2010, s. 1. http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/european-agenda_fr.htm

¹⁵ Práce tejto skupiny sa nachádzajú na stránke: http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/policy-documents/omc-working-groups_en.htm

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 20.12.2012, s. 1).

4. UPLATŇOVANIE SMERNICE V OBDOBÍ ROKOV 2008 – 2011

4.1. Správy členských štátov o uplatňovaní smernice

Členské štáty uvádzajú, že zo zrejmých dôvodov nemajú informácie o všetkých predmetoch kultúrnej hodnoty, ktoré boli nezákonne vyvezené z ich územia¹⁷. Preto môžu len ťažko posúdiť, či sa nezákonný vývoz zvýšil, alebo znížil.

V správach jednotlivých štátov sa konštatuje:

- Smernica sa uplatňuje málo, najmä pri konaní o navrátení (pozri tabuľky v prílohe¹⁸).

Členské štáty odôvodňujú zriedkavé uplatňovanie smernice obmedzeniami rozsahu jej pôsobnosti, najmä jej obmedzením na kategórie vymedzené v prílohe k smernici, ako aj krátkou lehotou na uplatnenie nároku na navrátenie predmetu a problémami s jednotným uplatňovaním článku 9 zo strany sudcov vnútroštátnych súdov na účely odškodnenia vlastníka v prípade navrátenia predmetu.

Okrem toho niektoré členské štáty uvádzajú aj finančné náklady na konanie o navrátení alebo ťažkosti spojené s určením príslušného súdu v inom členskom štáte;

- Postupné zlepšovanie administratívnej spolupráce a výmeny informácií medzi ústrednými orgánmi členských štátov, v ktorom by sa malo pokračovať v záujme lepšieho uplatňovania smernice.

Väčšina členských štátov usudzuje, že spolupráca a výmena informácií s orgánmi iných členských štátov je dobrá. Belgicko, Bulharsko, Česká republika, Nemecko a Spojené kráľovstvo sa však nazdávajú, že táto spolupráca a výmena informácií nie sú dostatočné. Príslušné orgány napríklad poukazujú na dôležitosť dobrej technickej podpory, ktorá je potrebná na to, aby bolo možné požiadať o pátranie po zmiznutých predmetoch a/alebo používať niekoľko pracovných jazykov v kontaktoch medzi týmito orgánmi;

- Potreba revidovať smernicu.

Členské štáty sa domnievajú, že smernica by sa mala stať účinnejším nástrojom na navrátenie predmetov kultúrnej hodnoty označených ako „národné kultúrne bohatstvo“ a ktoré boli od roku 1993 nezákonne vyvezené z ich územia. V tejto súvislosti podporujú návrhy pracovnej skupiny „Return of cultural goods“ na revíziu súčasnej smernice.

Okrem toho Bulharsko a Taliansko zdôrazňujú problematiku nedovoleného obchodovania s archeologickými predmetmi pochádzajúcimi z nepovolených vykopávok vzhľadom na ťažkosti, s ktorými sa stretli pri preukazovaní pôvodu týchto predmetov a dátumu ich

¹⁷ Česká republika však poskytla prehľad o počte nezákonne vyvezených predmetov, ktoré boli identifikované v iných členských štátoch (189 od roku 1995) a predmetov nezákonného pôvodu nájdených na jej území (243 od roku 1995). Informácie o nezákonne vyvezených predmetoch (10 372 od roku 2008 do roku 2011) poskytlo aj Taliansko. Tieto údaje boli získané na základe odhalení polície zodpovednej za ochranu kultúrneho dedičstva. Vo veľkej miere išlo o archeologické predmety pochádzajúce z nepovolených vykopávok. Maďarsko sa domnieva, že počet nezákonne vyvezených predmetov dosiahol niekoľko stoviek ročne. Podľa rumunskej polície bolo z územia Rumunska nezákonne vyvezených 11 530 predmetov kultúrnej hodnoty (z toho 11 300 archeologických predmetov). Grécko oznámilo nezákonný vývoz predmetov, medzi ktorými bolo 274 ikon, 44 architektonických diel z rímskeho, byzantského a postbyzantského obdobia, 1 obraz z 20. storočia, 5 váz (z obdobia klasicizmu a z rímskeho obdobia), 8 kusov mincí a 23 liturgických predmetov. Tento členský štát zaznamenal výrazné zvýšenie počtu ukradnutých postbyzantských ikon.

¹⁸ S cieľom získať porovnateľné údaje Komisia zaslala ústredným orgánom zodpovedným za uplatňovanie smernice rovnaký dotazník, aký bol zaslaný na prípravu predchádzajúcich správ. Tento systém dotazníka sa bude revidovať, aby sa uľahčil zber údajov a zvýšila sa spoľahlivosť údajov.

nezákonného vývozu. Tieto členské štáty požadujú, aby sa revíziou smernice tento problém vyriešil.

Členské štáty nakoniec potvrdzujú, že prednostne by sa mali uplatňovať vnútroštátne ustanovenia, ktorými sa transponuje smernica. Reštriktívne podmienky stanovené smernicou by znamenali povinnosť opakovane využívať medzinárodné dohovory alebo trestné konania s cieľom získať späť predmety kultúrnej hodnoty¹⁹.

4.2. Hodnotenie uplatňovania smernice

Komisia vymenovala v prílohe prípady uplatnenia článkov 4 a 5 smernice na základe informácií oznámených ústrednými orgánmi členských štátov. Tieto údaje sa však vždy nezhodujú a môžu byť neúplné.

Opatrenia, ktoré vnútroštátne orgány prijímajú v rámci administratívnej spolupráce najčastejšie, sa týkajú pátrania po predmetoch kultúrnej hodnoty nezákonne vyvezených z územia ich štátov alebo oznámenia o nájdení uvedených predmetov. Niektoré členské štáty, ako napr. Nemecko, Írsko, Maďarsko, Lotyšsko, Rakúsko, Holandsko, Poľsko a Rumunsko, okrem toho oznámili, že prijali opatrenia na kontrolu charakteru predmetov, ich uchovanie alebo na zabránenie činnosti mariacej konanie o jeho navrátení.

V príspevkoch jednotlivých členských štátov sú zaznamenané prípady, keď po rokovaní s vnútroštátnymi orgánmi skutočne došlo k navráteniu predmetov kultúrnej hodnoty. Prípadoch navrátenia, ku ktorým došlo na základe mimosúdnej dohody, je viac ako prípadov navrátenia, ku ktorým došlo súdnou cestou; tieto prípady sú uvedené v prílohe.

V správach jednotlivých štátov sa takisto uvádza, že bolo podaných šesť žiadostí o navrátenie, z ktorých jedna bola zamietnutá. Niektoré vnútroštátne orgány zodpovedné za uplatňovanie smernice uviedli, že nemajú informácie o súdnych konaniach vo veci navrátenia.

Viacere členské štáty, ako napr. Belgicko, Bulharsko, Taliansko, Maďarsko, Poľsko a Fínsko, poukazujú na obmedzenia smernice, pokiaľ ide o dosiahnutie navrátenia predmetov, a to najmä pre finančné limity, ktoré sa vzťahujú na určité národné kultúrne bohatstvo, a pre jednoročnú lehotu na uplatnenie nároku na navrátenie. Zdôrazňujú aj problematickosť dosiahnutia navrátenia archeologických predmetov pochádzajúcich z nepovolených vykopávok vzhľadom na to, že je ťažké dokázať pôvod predmetu a/alebo dátum jeho nezákonného vývozu (Bulharsko a Taliansko).

V správach jednotlivých štátov sa zdôrazňuje význam dobrej spolupráce a riadnej výmeny informácií medzi všetkými orgánmi, ktorých sa táto problematika týka, a osobitne medzi ústrednými orgánmi zodpovednými za uplatňovanie smernice. Konštatuje sa v nich, že administratívna spolupráca medzi ústrednými orgánmi členských štátov sa zlepšila, ale je málo štruktúrovaná a vyskytujú sa pri nej problémy súvisiace s jazykovými bariérami. Okrem toho sa v správach spomínajú nedostatky vo výmene informácií medzi príslušnými orgánmi, čo škodí ich účinnosti.

5. ĎALŠIE KROKY

Nedovolené obchodovanie s predmetmi kultúrnej hodnoty je negatívny jav, ktorý postihuje krajiny Európskej únie. Rada Európskej únie vyzýva Komisiu, aby podporila členské štáty v predchádzaní a boji proti nedovolenému obchodovaniu s predmetmi kultúrnej hodnoty.

¹⁹ V tomto zmysle Bulharsko a Poľsko uviedli, že dosiahli navrátenie predmetov na základe dohovoru UNESCO; Rumunsko oznámilo navrátenie 235 predmetov na základe dohovoru UNIDROIT.

Proces revízie smernice 93/7/EHS sa začal v roku 2009. Verejné konzultácie týkajúce sa tohto projektu sa skončili 5. marca 2012²⁰.

Revízia smernice 93/7/EHS je príležitosťou na zlepšenie možností na dosiahnutie navrátenia predmetov kultúrnej hodnoty označených ako „národné kultúrne bohatstvo“, ktoré boli od roku 1993 nezákonne vyvezené z územia členského štátu.

V tejto súvislosti Komisia analyzuje aj to, ako uľahčiť administratívnu spoluprácu a konzultácie medzi orgánmi vykonávajúcimi funkcie ustanovené v smernici.

XXX

Komisia vyzýva Európsky parlament, Radu a Európsky hospodársky a sociálny výbor, aby vzali túto správu na vedomie.

²⁰ http://ec.europa.eu/culture/news/201112-consultation_fr.htm

Príloha

Tabuľky prípadov navrátenia na základe mimosúdnej dohody, opatrení v rámci administratívnej spolupráce a konaní o navrátení v rokoch 2008 až 2011²¹

- Prehľad prípadov navrátenia na základe mimosúdnej dohody

Rok	Štát, ktorý predmety navracia	Žiadajúci štát	Výsledok
2008	Nemecko	Česká republika	1 drevená socha piety (Močidlec)
2008	Nemecko	Česká republika	4 drevené sochy cirkevných otcov (Semín)
2008	Nemecko	Česká republika	1 drevená socha anjela (Klokočka)
2008	Španielsko	Švédsko	Archeologické predmety
2009	Nemecko	Česká republika	1 drevená socha anjela, Alegória lásky (Česká Skalica)
2009	Nemecko	Česká republika	1 drevená socha anjela (Hněvčeves)
2009	Rakúsko	Česká republika	1 drevená socha sv. Jána Nepomuckého (Přistoupim)
2009	Slovinsko	Taliansko	Kniha od Gorzanisa
2009	Rakúsko	Česká republika	1 obraz sv. Anny (Noutonice) z kostola
2009	Nemecko	Grécko	90 starožitných predmetov
2010	Holandsko	Česká republika	Sochy anjelov (Hněvotín) (2)
2010	Nemecko	Česká republika	1 drevená socha sv. Mikuláša (Libníč)
2010	Rakúsko	Bulharsko	Archeologické mince
2010	Švédsko	Lotyšsko	Obrazy
2010	Francúzsko	Španielsko	Obraz na plátne
2011	Česká republika	Rakúsko	Drevená socha Spasiteľa Ježiša Krista (Christ Salvator)

²¹ Zdroj: Správy jednotlivých štátov o uplatňovaní smernice. Tieto tabuľky skontrolovali ústredné orgány zodpovedné za vykonávanie smernice 93/7/EHS. Niektoré údaje však potvrdil len jeden z dvoch dotknutých štátov. Kroky týkajúce sa konkrétneho navrátenia sa môžu vyskytnúť vo viacerých tabuľkách.

2011	Spojené kráľovstvo	Grécko	6 ikon
2011	Estónsko	Lotyšsko	3 ikony
2011	Spojené kráľovstvo	Taliansko	2 rukopisy zo 14. a 15. storočia a jeden misál zo 14. storočia
2011	Nemecko	Rakúsko	Zbierka rukopisov
2011	Nemecko	Taliansko	Rukopis
2011	Francúzsko	Nemecko	2 sochy

- Žiadosti o pátranie po predmetoch (článok 4 ods. 1 smernice 93/7/EHS)

Rok	Žiadajúci štát	Požiadany štát	Výsledok
	Bulharsko	Belgicko	Predmety sa nenašli
	Taliansko Belgicko	Nemecko (6)	Predmety sa našli (2)
	Nemecko	Rakúsko	Predmet sa nenašiel
2010	Maďarsko Francúzsko Grécko Česká republika	Taliansko	Konanie prebieha (obraz) Konanie prebieha (archívny materiál) Konanie prebieha (starožitné mince) Konanie prebieha (socha)
2008	Litva	Rakúsko	Predmet sa našiel (konanie prebieha)
2008 2010	Belgicko Spojené kráľovstvo	Holandsko	Predmety sa našli (cirkevné predmety) Predmety sa našli (archeologické predmety)
2008-2011	Nemecko Bulharsko	Rakúsko	(7) Niektoré predmety sa našli, iné nie (2) Predmety sa našli a vrátili (archeologické mince)
2008-2011	Rakúsko	Nemecko(3)	Predmety sa našli

2008-2011	Belgicko Bulharsko Česká republika Nemecko Francúzsko Maďarsko Rakúsko Portugalsko Rumunsko Slovensko Fínsko	Grécko	Predmety sa nenašli
	Bulharsko	Poľsko	Konanie prebieha
	Poľsko	Nemecko	Predmety sa nenašli
	Bulharsko	Rumunsko	Predmety sa nenašli
	Taliansko (1) Maďarsko (3) Česká republika (1)	Spojené kráľovstvo (5)	Predmety sa našli Jeden predmet sa našiel, 2 predmety sa nenašli Predmet sa nenašiel
2008-2011	Grécko	Všetky členské štáty (39 prípadov)	Predmety sa nenašli

- Oznámenia o nájdení predmetov (článok 4 ods. 2 smernice 93/7/EHS)

Rok	Oznamujúci štát	Upovedomený štát	Výsledok
	Nemecko(5)	Francúzsko Bulharsko Taliansko Španielsko Dánsko	Pozitívny (dve vrátené sochy) Negatívny Pozitívny (vrátená váza) Negatívny Negatívny
	Maďarsko Grécko	Taliansko	Negatívny (váza z Pouilles) Prebieha konanie o navrátení (liturgické predmety) Pozitívny (umelecké predmety)

Rok	Oznamujúci štát	Upovedomený štát	Výsledok
2011	Španielsko		a vrátené starožitné knihy)
	Taliansko	Francúzsko	Pozitívny (vrátený obraz)
	Estónsko	Lotyšsko	Pozitívny (3 vrátené ikony)
2010	Holandsko	Francúzsko	Prebieha navrátenie (socha)
2011		Francúzsko	Negatívny (archívny materiál)
2010		Spojené kráľovstvo	Negatívny (archeologické predmety)
	Slovinsko	Rakúsko	Oznámený predmet neidentifikovaný Rakúskom
	Nemecko Francúzsko	Poľsko	Pozitívny (vrátená socha) Poskytnutá pomoc na ochranu predmetov (10 obrazov)
	Fínsko	Francúzsko	Negatívny

• Žiadosti o navrátenie predmetov (článok 5 smernice 93/7/EHS)

Rok	Žiadajúci štát	Požiadany štát	Predmet
2008	Česká republika	Rakúsko	4 drevené sochy svätých a 2 relikviáre (konanie bolo zrušené)
2008	Taliansko	Nemecko	Starožitná bronzová prilba (žiadosť zamietnutá)
2009	Česká republika	Holandsko	Socha sv. Anny (konanie prebieha)
2009	Litva	Rakúsko	Socha zmŕtvychvstalého Krista (konanie prebieha)
2010	Česká republika	Rakúsko	2 sochy (konanie prebieha) 10 sôch (vrátené)
2011	Česká republika	Rakúsko	1 socha sv. Jána Nepomuckého (Čímyšl)